

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 6 grudnia 2023 r.

DIH-3.707.111.2023.MB

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH - 3.108.2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2013 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji PO.212.C.140.2023.DL Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 22 września 2023 r. (nr akt: DO.8361.87.2023), na mocy której wymierzono przedsiębiorcy Annie Gałce prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Anna Gałka „PANDA” Samoobsługowy sklep spożywczo-przemysłowy, karę pieniężną w wysokości 1 600 zł (słownie: tysiąc sześćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach od 24 do 29 maja 2023 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Mazowieckim WIiH” lub „organem pierwszej instancji” przeprowadzili czynności kontrolne w sklepie, należącym do przedsiębiorcy [xxx xxx] prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą [xxxxx xxxxx xxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx], zwanej dalej: „stroną”, „stroną postępowania” lub „przedsiębiorcą”.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, z późn. zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 11 maja 2023r. ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego m.in. sprawdzenie prawidłowości uwidaczniania cen przy produktach oferowanych do sprzedaży konsumentom

oraz prawidłowość uwidaczniania cenników przez przedsiębiorców świadczących różnego rodzaju usługi zgodnie z przepisami ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług. Zawiadomienie doręczono stronie 15 maja 2023 r.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej: „ustawą o cenach” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776), zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”.

Sprawdzeniem w powyższym zakresie objęto 100 partii towarów, stwierdzając nieprawidłowości, tj. brak uwidocznienia informacji o cenie jednostkowej dla 78 partii produktów, co naruszało art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz § 3 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Przedsiębiorca w toku kontroli usunął stwierdzone nieprawidłowości.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 29 maja 2023 r. (nr akt kontroli: DO.8361.87.2023).

W dniu 25 sierpnia 2023 r. Mazowiecki WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej określonej w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy. Jednocześnie poinformowano, że na podstawie art. 10 § 1 Kpa, stronie postępowania administracyjnego, przed wydaniem decyzji przysługuje prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Ponadto zobowiązano przedsiębiorcę do przekazania informacji w zakresie uzyskanych przez niego korzyści majątkowych lub strat w związku z naruszeniem obowiązków o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz wielkości obrotów i przychodu uzyskanych za rok ubiegły.

W dniu 7 września 2023 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej strona przekazała Mazowieckiemu WIIH pismo, w którym przyznała, że na etykietach cenowych nie było „przelicznika ceny za 1 litr czy 1 kg” i wskazała, że wynikało to z jej niewiedzy, a nie z chęci jakiegokolwiek zysku. Poinformowała również, że prowadzi sklep na wsi od prawie 30 lat i myślała, że cena jednostkowa dotyczy wyłącznie dużych sklepów. Podkreśliła ponadto, że wszystkie etykiety cenowe zostały wymienione na zgodne z przepisami. Strona przekazała wraz z pismem zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu za rok 2022.

22 września 2023 r. Mazowiecki WIIH wydał na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach oraz art. 104 § 1 Kpa decyzję PO.212.C.140.2023.DL (nr akt sprawy: DO.8361.87.2023) na mocy której, stronie wymierzono, karę pieniężną w wysokości 1 600 zł (słownie: tysiąc sześćset

złotych) z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. Decyzja została doręczona stronie 25 września 2023 r.

5 października 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona wniosła o możliwie najniższy wymiar kary.

Pismem z 11 października 2023 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
  - 2) w cenniku;
  - 3) w katalogu;
  - 4) na obwolucie;
  - 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,
- o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Cena jednostkowa (§ 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju) dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,

- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę - dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Wskazać ponadto należy, iż zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Natomiast § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia stanowi, iż w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Wyłączenia w tym zakresie zawarte są w § 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju, zgodnie z którym, wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach powoduje - zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy - nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;

- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do przedsiębiorcy stwierdzono, że w przypadku 78 partii produktów (na 100 sprawdzonych) nie dopełniono obowiązku wskazanego w przepisach dotyczących uwidaczniania cen, poprzez brak uwidocznienia informacji o cenie jednostkowej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 1 600 zł (słownie: tysiąc sześćset złotych), na przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższych naruszeń.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, jednakże wniosła o możliwie najniższy wymiar kary. Strona wyjaśniła, że w trakcie kontroli w miejscu sprzedaży przy każdym towarze były uwidocznione wywieszki cenowe zgodne z ceną towarów na kasie. Przyznała, że na etykietach cenowych nie było cen jednostkowych. Wskazała, że naruszenie to wynikało z jej niewiedzy, a nie z chęci zysku. Poinformowała ponadto, że prowadzi sklep na wsi od prawie 30 lat i słyszała, że na etykietach cenowych powinny znajdować się ceny jednostkowe, jednakże myślała, że nie dotyczy to małych sklepów. Dodatkowo strona podkreśliła, że usunęła wszystkie stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości. Ponadto strona zwróciła uwagę, że zgodnie z informacją uzyskaną telefonicznie przekazała pocztą elektroniczną pismo zawierające wyjaśnienia oraz PIT, jednakże nikt nie poinformował jej, że pismo będzie nieważne.

Odpowiadając na powyższe argumenty strony, Prezes UOKiK wskazuje, że art. 6 ustawy o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 tej ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia

obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości (brak wiedzy) oraz okoliczności podniesione przez przedsiębiorcę (brak zamiaru działania na szkodę klienta, prowadzenie sklepu na wsi), gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Należy również podkreślić, że ustawa o informowaniu o cenach weszła w życie w 2014 r., a w obecnym kształcie obowiązuje od 1 stycznia 2023 r. Przy czym obowiązek uwidaczniania cen jednostkowych istniał przez cały ten okres i dotyczy on wszystkich placówek detalicznych - a nie tylko sklepów wielkopowierzchniowych, jak sądziła strona. Obowiązek ten istnieje niezależnie od formy sprzedaży: samoobsługowej czy też „zza lady”. Prezes UOKiK pragnie w tym miejscu zwrócić również uwagę, że miejsce prowadzenia działalności gospodarczej czy brak wiedzy na temat obowiązujących przepisów nie są ustawowym kryteriami mającymi wpływ na ustalenie wysokości kary pieniężnej.

Odnosząc się do zawartych w odwołaniu stwierdzeń strony, że nie wiedziała iż jej pismo z 7 września 2023 r. skierowane na adres poczty elektronicznej Mazowieckiego WIIH, zawierające wyjaśnienia w sprawie będzie nieważne, Prezes UOKiK zwraca uwagę, że w treści zawiadomienia z 25 sierpnia 2023 r. organ pierwszej instancji zawarł pouczenie o treści art. 63 § 1 Kpa oraz wskazał adres, na który powinna być wysłana korespondencja. Zgodnie z tym przepisem podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, podania wniesione na adres poczty elektronicznej organu administracji publicznej pozostawia się bez rozpoznania. Mając powyższe na uwadze Mazowiecki WIIH pozostawił pismo strony bez rozpoznania.

Biorąc pod uwagę, że strona zwróciła się o wymierzenie możliwie najniższego wymiaru kary, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości, polegające na braku uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dotyczyły 78 partii produktów (na 100 sprawdzonych), znajdujących się w ofercie handlowej produktów, co naruszało interesy konsumentów w zakresie ich prawa do rzetelnej informacji. Słusznie zwrócił uwagę, że brak uwidocznienia jednostkowych utrudniał konsumentowi porównanie cen towarów podobnych lub tożsamyh. Tym samym konsument został pozbawiony istotnych informacji, na podstawie których dokonuje wyboru zakupu.

Prezes UOKiK wskazuje, że ustawa o informowaniu o cenach implementuje przepisy dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. WE L Nr 80 s. 27). Dyrektywa ta w motywie (6) preambuły wskazuje, iż obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Ponadto celem samej dyrektywy jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez podmioty gospodarcze w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen. Ponadto Mazowiecki WIIH przyjął, że naruszenie zostało stwierdzone 24 maja 2023 r. oraz wskazał, że przedsiębiorca usunął stwierdzone nieprawidłowości.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo ustalił w oparciu o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, że przedsiębiorca rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej 1 października 1991 r. Wziął również pod uwagę, że jest Mazowiecki WIIH nie stwierdził wcześniej naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów z zakresu obowiązku informowania o cenach. Wskazał ponadto, że strona nie poinformowała o uzyskanych korzyściach majątkowych lub stratach w związku z naruszeniem obowiązków dotyczących uwidaczniania cen. Ponownie wskazał również, że przedsiębiorca usunął stwierdzone nieprawidłowości w toku kontroli.

Przy ocenie wielkości obrotów i przychodu strony, Mazowiecki WIIH wskazał, że strona poinformowała o przychodzie osiągniętym w 2022 r. Jednakże mając na uwadze, że stosownie do dyspozycji art. 63 § 1 Kpa, przekazane za pośrednictwem poczty elektronicznej pismo strony z dnia 7 września 2023 r., do którego załącznik stanowiło zeznanie osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2022, zostało pozostawione przez organ I instancji bez rozpoznania, Prezes UOKiK ma wątpliwości, czy rzeczywiście uwzględnił przekazane przez stronę informacje dotyczące osiągniętego przez nią przychodu w roku 2022. Powyższe podnosiła również w swoim odwołaniu Strona. Niemniej jednak strona wraz z odwołaniem od decyzji Mazowieckiego WIIH przekazała ww. informacje dotyczące jej przychodu, które w ocenie Prezesa po ich analizie dają podstawę do uznania, że wysokość kary pieniężnej ustalona przez organ pierwszej instancji jest kwotą adekwatną do ustalonego stanu faktycznego i stwierdzonego stopnia naruszenia.

Oceniając ostatnią z przesłanek określonych w ustawie o cenach mających wpływ na wymiar kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych - organ pierwszej instancji wskazał, że nie ma ona zastosowania, ponieważ kontrola przeprowadzona przez Inspekcję

Handlową nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej o transgranicznym charakterze.

W ocenie Prezesa UOKiK, przestanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, dały podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 1 600 zł, jaka została ustalona przez Mazowieckiego WIIH. Bez wątpienia, wysokość kary pieniężnej ustalona na tym poziomie, przy maksymalnej wysokości 20 000 zł, jest kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa. Stanowi ona 8% górnego wymiaru kary. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni należytej informacji o cenach jednostkowych dla 78 ze 100 wryrykowo wybranych produktów oferowanych do sprzedaży (78% skontrolowanych towarów). Prezes UOKiK zwraca ponadto uwagę, że Mazowiecki WIIH określając czas trwania naruszenia przyjął, że zostało ono stwierdzone 24 maja 2023 r. jednakże strona sama przyznała, że nie stosowała cen jednostkowych, gdyż nie wiedziała, że ten obowiązek ją dotyczy, co daje podstawę do stwierdzenia, że nie wywiązywała się z tego obowiązku znacznie przed rozpoczęciem kontroli.

Podkreślić należy, że kara pieniężna określona w art. 6 ustawy o cenach stanowi sankcję administracyjną, zaś jej celem jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacje o cenach służą właściwemu poinformowaniu nabywcy o tym za jaki towar i w jakiej ilości ma zapłacić daną należność, a także stwarzają identyczne warunki dla podmiotów funkcjonujących na rynku. Dlatego rzetelna informacja o cenie i cenie jednostkowej oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma istotne znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, który stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r. sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Kara nałożona na podmiot musi spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być dla niego ostrzeżeniem, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie towary opatrzone odpowiednimi informacjami o cenie i cenie jednostkowej, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 1 600 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów. Tym samym, takiej kary nie można uznać za zbyt wysoką.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona niezwłocznie usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni należytej informacji o cenach jednostkowych dla 78 ze 100 wyrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej (78% skontrolowanych towarów), stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą. Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy, który prowadzi daną placówkę handlową, spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację nie tylko o cenach, lecz również cenach jednostkowych. Podkreślić należy, iż uwidocznienie cen oraz cen jednostkowych jest całkowicie zależne od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, niebudząca zastrzeżeń informacja o cenie, cenie jednostkowej nabywanego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podkreślić należy, iż cena towaru należy do istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów, natomiast cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, itp. Obowiązek uwidocznienia cen jednostkowych dotyczy zarówno sklepów zlokalizowanych w miastach jak i na wsi, tak samo sklepów małych jak i dużych, prowadzących sprzedaż samoobsługową jak i z obsługą zza lady. Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównywać ceny takich samych bądź podobnych produktów w obrębie tej samej bądź różnych placówek handlowych w sposób nieskrępowany, ale również mogą przekonać się czy

podana cena jednostkowa (np. za kilogram czy tonę określonego towaru) jest dla nich odpowiednia. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 25 kwietnia 2019 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2345/18. W uzasadnieniu przedmiotowego wyroku Sąd wskazał: *„Stwierdzić zatem należy, że zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy jednoznacznie potwierdza, iż kwestionowane podczas kontroli towary w sklepie należącym do Skarżącej nie były towarami sprzedawanymi na sztuki, gdyż miały do nich zastosowanie określone jednostki miar (w szczególności miary objętości), w związku z czym obowiązkiem Przedsiębiorcy było należyte uwidocznienie cen stosownie do treści cytowanych powyżej przepisów dotyczących informowania o cenach towarów i usług. W tym zakresie Sąd nie dopatrywał się nieprawidłowości w stanowisku orzekających w sprawie organów obu instancji. Organy obu instancji słusznie przyjęły w uzasadnieniu spornych decyzji, że niedopełnienie obowiązku uwidoczniania cen jednostkowych przez stronę skarżącą utrudniło porównanie konsumentom cen towarów podobnego rodzaju, ale o innej masie/objętości netto.”*

Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona. Za spełnioną można uznać przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia - strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości - jednak należy wskazać, że przesłanki te muszą być spełnione łącznie, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu i do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem nie uwidoczniała cen jednostkowych dla 78 ze 100 wrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej. Literalna wykładnia w/w przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego).

Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się Strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Określając czas trwania naruszenia Mazowiecki WIIH wskazał, że zostało ono stwierdzone 24 maja 2023 r. Prezes UOKiK zwraca jednakże uwagę, że strona sama przyznała, że nie wiedziała o obowiązku stosowania cen jednostkowych w małych sklepach, a tym samym można przypuszczać, że nie wywiązywała się z tego obowiązku znacznie przed rozpoczęciem kontroli. Ponieważ cena i cena jednostkowa muszą być uwidocznione przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 kpa.

Wskazać również należy, że nałożona kara pieniężna powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6 WE stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami o ich cenach i cenach jednostkowych.

Podsumowując, Prezes UOKiK nie dopatrył się przesłanek do zmiany wysokości administracyjnej kary pieniężnej i uznaje, iż Mazowiecki WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym, a wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 1 600 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą

optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenie jednostkowej oferowanych wyrobów. Stąd też, postępowanie Mazowieckiego WIIH należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym przedmiotowa decyzja stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxx]
2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
3. a/a